

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 29 päivänä kesäkuuta 2018

508/2018

Valtioneuvoston asetus aluksen miehityksestä ja laivaväen pätevyyydestä

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) sekä laivaväestä ja aluksen turvallisuusjohtamisesta annetun lain (1687/2009) nojalla:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) *merialueilla A1, A2, A3 ja A4* merenkulun hätä- ja turvallisuusjärjestelmään (GMDSS-järjestelmä) liittyviä merialueita;

2) *koulualuksella* hyväksytyn koulutuksen järjestäjän ylläpitämää tai käyttämää alusta, jota käytetään laivaväestä ja aluksen turvallisuusjohtamisesta annetun lain (1687/2009), liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) tai tämän asetuksen tarkoittaman koulutuksen järjestämiseen;

3) *hyväksytyllä koulutuksen järjestäjällä* sellaista kotimaista tai ulkomaista koulutuksenjärjestäjää, jonka Liikenteen turvallisuusvirasto on hyväksynyt liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) säännösten nojalla;

4) *ohjatulla harjoittelulla* koulutukseen sisältyvää ja pätevyyskirjan antamisen edellytyksenä olevaa aluksella tai simulaattorissa suoritettua, hyväksytyyn ohjatun harjoittelun seurantakirjaan dokumentoitua opiskelua, joka voidaan suorittaa myös laivaväkeen kuuluvana;

5) *IGF-säännöstöllä* kaasua tai muuta matalan leimahduspisteen polttoainetta käyttäviä aluksia koskevaa kansainvälistä turvallisuussäännöstöä, sellaisena kuin se on määritetty ihmishengen turvallisuudesta merellä vuonna 1974 tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen (SopS 11/1981), jäljempänä *SOLAS-yleissopimus*, liitteen II-1 luvun 2 säännön 29 kohdassa;

6) *IGF-aluksella* alusta, johon sovelletaan IGF-säännöstöä;

7) *polaarialueella* SOLAS-yleissopimuksen liitteen XIV luvun 1 säännön 4 kohdassa tarkoitettuja arktisia vesiä ja antarktisia alueita;

Aluksen miehitys

2 §

Miehityksen vahvistamista koskeva hakemus

Laivanisännän on miehityksen vahvistamista koskevassa hakemuksessa esitettävä selvitykset:

- 1) vahti- ja turvatoimijärjestelyistä;
- 2) työ- ja lepoaikojen järjestämisestä;
- 3) liikennealueista;
- 4) satamakäyntien taajuuksista ja merimatkojen pituuksista;
- 5) aluksen kiinnityksestä ja irrotuksesta;
- 6) lastista, lastinkäsittelystä, ahtaamisesta sekä lastinkiinnittämisestä;
- 7) laivaväestä ja matkustajista huolehtimisesta mukaan lukien laivaväen ruokahuolto;
- 8) aluksen käytöstä, huollosta ja kunnossapidosta;
- 9) meriympäristön suojelusta;
- 10) koneistojen lukumäärästä, koosta ja tyypistä;
- 11) aluksen koosta, tyypistä ja varustelusta;
- 12) aluksella annettavasta koulutuksesta.

3 §

Miehitystä vahvistettaessa huomioon otettavat seikat

Liikenteen turvallisuusviraston on miehitystä vahvistaessaan otettava huomioon aluksen päällikön ja konepäällikön osallistuminen vahdinpitoon.

4 §

Aluksen miehitystä koskevat laivanisännän velvollisuudet

Laivanisännän on varmistettava ennen kuin merenkulkija ottaa vastaan toimen aluksella, että:

- 1) merenkulkijalla on toimeen vaadittava pätevyys;
- 2) merenkulkija on suorittanut tarvittavat kertauskurssit ja saattanut koulutuksensa ajan tasalle kansainvälisen merenkulkijoiden koulutusta, pätevyyskirjoja ja vahdinpitoa koskevan vuoden 1978 yleissopimuksen (SopS 22/1984), jäljempänä *STCW-yleissopimus*, vaatimusten mukaisesti;
- 3) merenkulkijan koulutukseen, pätevyyteen ja työkokemukseen liittyvät tietonsa ovat paikkansa pitäviä ja että hänellä on merimiesten terveydentilasta annettujen säännösten ja määräysten mukainen terveys;
- 4) merenkulkija perehdytetään laivanisännän laatimien aluskohtaisten ohjeiden mukaisesti hänen toimiensa edellyttämiin erityistehtäviin, alukseen ja sen laitteiden käyttöön, aluksella vallitseviin rutiineihin, turvallisuusjärjestelyihin, pelastuslaitteisiin sekä hätätilanteiden vaatimiin tehtäviin ja asiasta tehdään merkintä laivan asiakirjoihin;
- 5) merenkulkija kykenee hätätilanteessa tehokkaaseen yhteistyöhön muiden kanssa ihmisten ja aluksen turvallisuuden varmistamiseksi, turvatoimitehtävien hoitamiseksi sekä ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi.

Laivanisännän on varmistettava, että aluksen päällikkö, muu päällistö sekä miehistö, jolle on määrätty erityisiä tehtäviä ja vastuita ro-ro-matkustaja-aluksella, perehdytetään tehtäviinsä liittyviin vastuisiin ja velvollisuuksiin ottaen huomioon STCW-yleissopimuk-

sen liitteen sääntöjä täydentävän säännösten, jäljempänä *STCW-säännösten*, B-I/14 säännön 2 kohtaan sisältyvän ohjeistuksen.

Laivanisännän on varmistettava, että polaarialueella liikennöivän aluksen henkilökunta perehdytetään polaarille merialueille tarkoitettuun toimintakäsikirjaan sisältyviin tai siinä viitattuihin käytäntöihin ja laitteistoihin.

Laivanisännän on alusta miehitettäessä otettava huomioon, että yliperämies ja ensimmäinen konemestari voivat milloin tahansa joutua ottamaan joko koko aluksen tai koneosaston vastuulleen.

Laivanisännän on aluksen miehitystä suunnitellessaan arvioitava, ovatko aluksen sähköjärjestelmät sellaiset, että aluksen laivaväkeen kuuluvalla tulisi olla sähkömestarin pätevyys. Lisäksi laivanisännän on arvioitava, ovatko aluksen liikennöintiolosuhteet ja bruttovetoisuus sellaiset, että aluksen kansi- ja koneosastossa tulisi noudattaa kolmivahtijärjestelmää.

5 §

Aluksen miehitystä koskevat aluksen päällikön velvollisuudet

Aluksen päällikön on huolehdittava, että laivaväen lukumäärä, kokoonpano ja käyttö jokaisella matkalla mahdollistavat seuraavien toimintojen hoitamisen:

- 1) aluksen kuljettaminen turvallisesti satamasta satamaan;
- 2) aluksen käytön vaatima huolto siinä laajuudessa kuin aiottu matka vaatii;
- 3) merenkulku-, pelastus-, palontorjunta- sekä muun turvallisuusvälineistön käyttö ja huolto;
- 4) koneiston, automatiikan, valvonta-apuvälineiden ja viestintävälineiden käyttö ja huolto siinä laajuudessa, että alusta voidaan kuljettaa turvallisesti;
- 5) hinauksen vaatimat toiminnot ottaen huomioon hinauksen laatu;
- 6) aluksen turvallinen kiinnittäminen ja irrottaminen;
- 7) laivaväen ja muiden aluksella asuvien henkilöiden huolto;
- 8) turvatoimet ja ympäristön pilaantumisen ehkäisy.

Päällikön tulee valvoa, että laivaväellä on riittävä kielitaito turvallisuuteen liittyvien määräysten, ohjeiden ja suullisten viestien ymmärtämiseksi.

6 §

Miehitystodistuksen voimassaolo

Liikenteen turvallisuusvirasto vahvistaa ja antaa miehitystodistuksen kansainväliseen liikenteeseen enintään viideksi vuodeksi. Kotimaan liikennealueilla liikennöiville aluksille voidaan miehitystodistus antaa määräajaksi tai toistaiseksi.

Kansainvälisen liikenteen vuokraveneitä ja huvialuksia lukuun ottamatta aluksen ensimmäistä miehitystä vahvistettaessa tai silloin, kun miehitykseen on tehty oleellisia muutoksia, Liikenteen turvallisuusvirasto vahvistaa miehityksen kuuden kuukauden määräajaksi. Ennen kuuden kuukauden määräajaksi myönnetyn miehitystodistuksen uusimista Liikenteen turvallisuusvirasto pyytää aluksen päälliköltä ja konepäälliköltä lausunnot miehityksen soveltuvuudesta.

7 §

Kotimaanliikenteen liikennealueilla I ja II liikennöivän bruttovetoisuudeltaan alle 500 olevan aluksen miehitys

Jos alus on katsastettu muulle kuin laivaväestä ja aluksen turvallisuusjohtamisesta annettussa laissa (1687/2009) määritellyille kotimaanliikenteen liikennealueille I ja II, se voi liikennöidä tämän pykälän mukaisella miehityksellä kotimaanliikenteen liikennealueilla I ja II.

Matkustaja-aluksessa, joka matkallaan kuljettaa enintään 12 matkustajaa ja jonka pituus on enintään 15 metriä, on oltava vähintään yhden hengen miehitys. Matkustaja-aluksessa, jonka bruttovetoisuus on alle 100 ja joka kuljettaa 13–100 matkustajaa, on oltava vähintään aluksen päällikön ja kansimiehen miehitys. Matkustaja-aluksessa, joka kuljettaa 101–249 matkustajaa, on oltava vähintään aluksen päällikön ja kahden kansimiehen miehitys.

Lastialuksessa, jonka pituus on enintään 15 metriä, on oltava miehityksenä vähintään aluksen päällikkö. Lastialuksessa, jonka pituus on yli 15 metriä ja jonka bruttovetoisuus on alle 500, on oltava vähintään päällikön ja kansimiehen miehitys.

Hinatessa aluksella on oltava edellä 2 ja 3 momentissa säädetyn lisäksi yksi kansimies. Aluksen vuorokausittaisen ajoajan ollessa 14 tuntia tai enemmän, vahtipäälliköitä on oltava aluksella vähintään kaksi. Jos konehuone ei täytä miehittämättömän konehuoneen vaatimuksia, konehuoneen on oltava miehitetty ajon aikana.

Tässä pykälässä tarkoitetulla aluksella työskentelevällä kansimiehellä tulee olla kansimiehen koulutus.

Alusta miehittäessä on noudatettava myös, mitä liikenteen palveluista annetussa laissa (320/2017) säädetään aluksen päällikön ja konepäällikön pätevyysvaatimuksista.

3 luku

Pätevyys- ja koulutusvaatimukset

8 §

Radiohenkilökunnan pätevyysvaatimukset

Kotimaanliikenteen liikennealueella I on matkustaja-aluksessa jokaisella kansipäällystön kuuluvalla ja lastialuksessa vähintään yhdellä henkilöllä oltava VHF-liikenteeseen oikeuttava pätevyystodistus. Niissä aluksissa, joissa on DSC-toiminnolla varustettu VHF-radiopuhelin, on edellä mainituilla henkilöillä oltava rajoitettu radioasemanhoitajan todistus (Restricted Operators's Certificate, jäljempänä *ROC-todistus*) tai rannikkolaivurin radiotodistus (Short Range Certificate, jäljempänä *SRC-todistus*).

Kotimaanliikenteen liikennealueella II matkustaja-aluksessa jokaisella kansipäällystön kuuluvalla ja lastialuksessa vähintään yhdellä henkilöllä on oltava ROC- tai SRC-todistus.

Kotimaanliikenteen liikennealueella III matkustaja-aluksessa jokaisella kansipäällystön kuuluvalla ja lastialuksessa vähintään yhdellä kansipäällystön kuuluvalla on oltava ROC- tai SRC-todistus.

Kansainvälisessä liikenteessä liikennealueella I aluksessa jokaisella kansipäällystön kuuluvalla henkilöllä on oltava ROC-todistus. Tämän lisäksi merialueilla A2, A3 ja A4 liikennealueella aluksessa vähintään yhdellä kansipäällystön kuuluvalla henkilöllä on oltava radioasemanhoitajan todistus (General Operator's Certificate, jäljempänä *GOC-todistus*).

Lossissa, jossa on ainoastaan VHF-radiopuhelin, lossinkuljettajalla on oltava ROC- tai SRC-todistus tai rajoitettu radiopuhelimenhoitajan todistus (vain VHF).

Huvialuksessa sekä proomussa, jota käytetään kotimaanliikenteen liikennealueilla vesirakennustyömailla työntekijöiden asuntona, on vähintään yhdellä henkilöllä oltava ROC- tai SRC-todistus tai rajoitettu radiopuhelimenhoitajan todistus (vain VHF). Huvialuksessa, jossa on MF/HF-radioasema, vähintään yhdellä henkilöllä on oltava avomerilaivurin radiotodistus (Long Range Certificate, jäljempänä *LRC-todistus*).

Alle 45 metrin pituisessa kalastusaluksessa, johon ei sovelleta yhdenmukaistetun turvallisuusjärjestelmän luomisesta kalastusaluksille, joiden pituus on 24 metriä tai enemmän, annettua neuvoston direktiiviä 97/70/EY, vähintään yhdellä henkilöllä on oltava

ROC- tai SRC-todistus, jos alus liikennöi merialueella A1. Jos alus liikennöi merialueen A1 ulkopuolella, on vähintään yhdellä henkilöllä oltava GOC- tai LRC-todistus.

Vähintään 45 metrin pituisessa kalastusaluksessa sekä sellaisessa alle 45 metrin pituisessa kalastusaluksessa, johon sovelletaan 7 momentissa mainittua direktiiviä, vähintään yhdellä henkilöllä on oltava ROC- pätevyystodistus, jos alus liikennöi merialueella A1. Jos alus liikennöi merialueen A1 ulkopuolella, on vähintään yhdellä henkilöllä oltava GOC-todistus.

Kansainvälisessä liikenteessä ROC- tai GOC-todistuksen haltijalla on myös oltava vastaava voimassa oleva kelpoisuustodistus.

9 §

Taloushenkilökunnan pätevyysvaatimukset

Ruoanvalmistuksesta vastaavalla ja ruoanvalmistukseen osallistuvalla henkilöllä on oltava hygieniosaamistodistus ja käytännön ruoanlaiton osaamista taikka laivakokin pätevyyskirja, kokkistuurtin pätevyyskirja tai talousohjeiden pätevyyskirja.

Aluksessa, jonka miehitys on seitsemästä yhdeksään henkilöä, yhdellä laivaväkeen kuuluvalla on oltava vähintään laivakokin pätevyyskirja.

Aluksessa, jonka miehitys on kymmenen henkilöä tai enemmän, on oltava erillinen, vähintään laivakokin pätevyyskirjan omaava ruoanvalmistuksesta vastaava henkilö.

Matkustaja-aluksella sekä matkustajille että laivaväelle ruokaa valmistavan kokin, jolla on ravintolakokin koulutus, katsotaan täyttävän 3 momentissa tarkoitettuja pätevyysvaatimukset.

Laivanisäntä voi pakottavasta syystä kirjallisesti hakea erivapautta laivakokin pätevyysvaatimuksista. Erivapaus voidaan antaa seuraavaan satamaan, jossa toimeen on mahdollista saada pätevyysvaatimukset täyttävä henkilö. Erivapaus voidaan kuitenkin antaa enintään yhdeksi kuukaudeksi. Erivapauden antamisen edellytyksenä on, että henkilö, jolle erivapautta haetaan, on perehdytetty ja opastettu tehtävänsä, mukaan lukien hygieniasiat ja elintarvikkeiden säilytys.

Tämä pykälä ei koske alle 24 metriä pitkiä kalastusaluksia. Vähintään 24 metriä pitkiin kalastusaluksiin sovelletaan vain 1 momentissa tarkoitettuja vaatimuksia.

Tämä pykälä ei koske huvialuksia.

10 §

Aluksen painelaitteen käyttäjän perehdyttäminen

Aluksen painelaitteiden turvallisuudesta säädetään painelaitelaissa (1144/2016). Painelaitteen omistajan tai haltijan on huolehdittava painelaitelain 10 luvun 70 §:n mukaisesti painelaitteen turvallisesta käytöstä.

Painelaitteen omistajan tai haltijan nimeämän painelaitteen käytön valvojan on perehdytettävä painelaitteen käyttäjä hoitamaan painelaitetta niin yksityiskohtaisesti, että perehdytyksessä annettujen ohjeiden perusteella painelaitteen käyttö on turvallista.

11 §

Aluksen painelaitteen käytönvalvoja

Aluksessa, jossa on höyrykattiloita, on käytönvalvojana toimivalla konepäällystään kuuluvalla henkilöllä oltava:

1) höyrykoneenhoitajankirja, johon voidaan rinnastaa painelaitelain 72 §:n mukainen A-koneenhoitajankirja, jos höyrykattiloiden yhteenlaskettu tehollisuus on enintään 100 ja paine on enintään 25 bar;

2) höyryvahtikonemestarinkirja, johon voidaan rinnastaa painelaitelain 72 §:n mukainen alikonemestarinkirja, jos höyrykattiloiden yhteenlaskettu teholuku on yli 100 mutta enintään 500 ja paine on enintään 40 bar;

3) höyrykonemestarinkirja, johon voidaan rinnastaa painelaitelain 72 §:n mukainen konemestarinkirja, jos höyrykattiloiden yhteenlaskettu teholuku on yli 500 mutta enintään 5 000;

4) höyry-ylikonemestarinkirja, johon voidaan rinnastaa painelaitelain 72 §:n mukainen ylikonemestarinkirja, jos höyrykattiloiden yhteenlaskettu teholuku on yli 5 000.

12 §

Matkustaja-aluksen laivaväen lisäpätevyyydet

Kansainvälisen liikenteen matkustaja-aluksen ja sellaisen kotimaanliikenteen matkustaja-aluksen, joka saa kuljettaa 400 matkustajaa tai enemmän, laivaväellä on oltava sen pätevyyskirjan lisäksi, mitä toimeen muuten vaaditaan, toimensa, tehtäviensä ja vastuidensa mukainen matkustaja-aluksiin perehdyttävä 2–6 momentin mukainen koulutus.

Kaikille matkustaja-aluksessa työskenteleville on annettava aluksella STCW-säännösten A-V/2.1 säännön mukainen matkustaja-aluksen hätätilanteisiin perehdyttävä koulutus.

Matkustaja-aluksen matkustajatiloiissa suoraan matkustajille palveluja tarjoavalla henkilöstöllä on oltava sen pätevyyskirjan lisäksi, mitä toimeen muuten vaaditaan, STCW-säännösten A-V/2.2 säännön mukainen turvallisuuskoulutus, joka voidaan antaa aluksella. Laivanisännän on varmistettava, että koulutuksesta annetaan asiakirjatodiste.

Matkustaja-aluksen päälliköllä, päällystöllä tai miehistön jäsenellä, jolla on STCW-yleissopimuksen lukujen II, III tai VII mukainen pätevyyskirja sekä muulla laivaväkeen kuuluvalla, jolle on hälytysluettelossa määrätty vastuu matkustajien avustamisesta hätätilanteissa, on oltava STCW-säännösten A-V/2.3 säännön mukainen väkijoukkojen hallintaa koskeva koulutus, joka voidaan antaa aluksella. Koulutus on kerrattava viiden vuoden väliajoin tai suoritettava käytännön koe. Laivanisännän on varmistettava, että koulutuksesta annetaan asiakirjatodiste.

Matkustaja-aluksen päälliköllä, yliperämiehellä, konepäälliköllä, ensimmäisellä konemestarilla ja muulla laivaväkeen kuuluvalla, jolle on hälytysluettelossa määrätty vastuu matkustajien turvallisuudesta hätätilanteissa, on oltava hyväksytty kriisinhallintaa ja inhimillistä käyttäytymistä koskeva STCW-säännösten A-V/2.4 säännön mukainen koulutus. Koulutus on kerrattava viiden vuoden välein tai suoritettava käytännön koe. Koulutuksen antaa hyväksytty merenkulun koulutuksenjärjestäjä. Koulutuksen järjestäjän on annettava koulutuksesta asiakirjatodiste.

Matkustaja-aluksen päälliköllä, yliperämiehellä, konepäälliköllä, ensimmäisellä konemestarilla ja muulla laivaväkeen kuuluvalla, jolla on välitön vastuu matkustajien alukseen nousemisesta ja aluksesta poistumisesta, lastauksesta, lastin purkamisesta tai kiinnittämisestä tai ro-ro-matkustaja-aluksen osalta luukkujen ja porttien sulkemisesta, on oltava sen pätevyyskirjan lisäksi, mitä toimeen muuten vaaditaan, matkustaja- ja lastiturvallisuutta sekä rungon eheyttä koskeva hyväksytty aluksella annettava STCW-säännösten A-V/2.5 säännön mukainen koulutus siinä määrin kun se on hänen tehtäviensä ja vastuidensa kannalta asianmukaista. Koulutus on kerrattava viiden vuoden välein tai suoritettava käytännön koe. Laivanisännän on varmistettava, että koulutuksesta annetaan asiakirjatodiste.

13 §

Ölly-, kemikaali- ja kaasusäiliöaluksen laivaväen lisäpätevyyydet

Laivaväellä, jolla on lastin käsittelyyn liittyviä tehtäviä öljy- ja kemikaalisäiliöaluksella, on oltava sen pätevyyskirjan lisäksi, mikä toimeen muuten vaaditaan, öljy- ja kemikaali-

lisäiliöaluksen laivaväen peruskoulutuksesta annettava lisäpätevyystodistus ja hätätilanteiden peruskoulutuksesta annettava lisäpätevyystodistus.

Öljysäiliöaluksen päälliköllä, yliperämiehellä, konepäälliköllä, ensimmäisellä konemestarilla ja muulla laivaväkeen kuuluvalla, joka on välittömässä vastuussa lastin käsittelystä ja siihen liittyvistä toiminnoista, on oltava sen pätevyyskirjan lisäksi, mikä toimeen muuten vaaditaan, öljysäiliöaluksen lastitoimintojen hoitamisesta annettava lisäpätevyystodistus.

Kemikaalisäiliöaluksen päälliköllä, yliperämiehellä, konepäälliköllä, ensimmäisellä konemestarilla ja muulla laivaväkeen kuuluvalla, joka on välittömässä vastuussa lastin käsittelystä ja siihen liittyvistä toiminnoista, on oltava sen pätevyyskirjan lisäksi, mikä toimeen muuten vaaditaan, kemikaalisäiliöaluksen lastitoimintojen hoitamisesta annettava lisäpätevyystodistus.

Laivaväeltä, jolla on lastin käsittelyyn liittyviä tehtäviä kaasusäiliöaluksella, on oltava sen pätevyyskirjan lisäksi, mikä toimeen muuten vaaditaan, kaasusäiliöaluksen laivaväen peruskoulutuksesta annettava lisäpätevyystodistus ja hätätilanteiden peruskoulutuksesta annettava lisäpätevyystodistus.

Kaasusäiliöaluksen päälliköllä, yliperämiehellä, konepäälliköllä, ensimmäisellä konemestarilla ja muulla laivaväkeen kuuluvalla, joka on välittömässä vastuussa lastin käsittelystä ja siihen liittyvistä toiminnoista, on oltava sen pätevyyskirjan lisäksi, mikä toimeen muuten vaaditaan, kaasusäiliöaluksen lastitoimintojen hoitamisesta annettava lisäpätevyystodistus.

Tässä pykälässä tarkoitettuihin lastinkäsittelyyn liittyviin tehtäviin sisältyvät myös sellaiset tehtävät, jotka liittyvät lastinkäsittelylaitteisiin. Tässä pykälässä välittömässä vastuussa lastin käsittelystä ja siihen liittyvistä toiminnoista olevaksi henkilöksi katsotaan sellainen henkilö, joka tekee päätöksiä, jotka liittyvät lastaukseen, lastin purkamiseen, lastista huolehtimiseen matkan aikana, lastitankkien pesuun tai muihin lastiin liittyviin toimintoihin. Kaikilla kansi- ja konepäällystötehtävissä toimivilla sekä muilla laivaväkeen kuuluvilla, jotka tekevät edellä mainittuja päätöksiä, on oltava, alustyyppistä riippuen, tämän pykälän 2, 3, tai 5 momentissa tarkoitettu lisäpätevyystodistus.

Kotimaanliikenteessä käytettävän polttoaineprooomun tai alle 90 metriä pitkän säiliöaluksen laivaväkeen kuuluvalla, jolla on lastin käsittelyyn liittyviä tehtäviä, on oltava tämän asetuksen 56 §:n mukainen hätätilanteiden peruskoulutuksesta annettava lisäpätevyystodistus sekä tämän asetuksen 65 §:ssä tai 68 §:ssä tarkoitettu alustyyppin mukainen lisäpätevyystodistus säiliöaluksen laivaväen peruskoulutuksesta. Tämän pykälän 2 tai 5 momentissa mainittujen henkilöiden on lisäksi suoritettava tämän asetuksen 66, 67 tai 69 §:ssä tarkoitettu lastitoimintoihin perehdyttävä koulutus.

14 §

IGF-aluksen laivaväen lisäpätevyyydet

IGF-aluksen laivaväellä, jolla on määrättyjä turvallisuustehtäviä, jotka liittyvät polttoaineesta huolehtimiseen, polttoaineen käyttöön tai polttoaineeseen liittyvissä hätätilanteissa toimimiseen, on oltava sen pätevyyskirjan lisäksi, mikä toimeen muuten vaaditaan, 70 §:n mukainen IGF-aluksen laivaväen peruskoulutuksesta annettava lisäpätevyystodistus.

IGF-aluksen päälliköllä, konepäällystöllä ja muulla laivaväkeen kuuluvalla, jolla on välitön vastuu polttoaineista ja polttoainejärjestelmistä huolehtimisesta ja polttoainejärjestelmien käytöstä IGF-aluksilla, on oltava sen pätevyyskirjan lisäksi, mikä toimeen muuten vaaditaan, 71 §:n mukainen IGF-aluksen laivaväen lisäkoulutuksesta annettava lisäpätevyystodistus.

15 §

Polaarialueella liikennöivän aluksen kansipäällystön lisäpätevyudet

Polaarialueella liikennöivän, SOLAS-yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvan säiliöaluksen ja matkustaja-aluksen päälliköllä ja perämiehellä on oltava polaarialueella liikennöivän aluksen kansipäällystön peruskoulutuksesta annettava lisäpätevyystodistus silloin, kun meressä on kyseisellä matkalla jäätä vähemmän kuin 1/10 merialueesta, eikä maa-alueelta peräisin olevaa jäätä ole.

Jos polaarialueella kyseessä olevalla matkalla meressä on maa-alueelta peräisin olevaa jäätä tai jäätä on enemmän kuin 1/10 merialueesta, SOLAS-yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvan aluksen päälliköllä ja yliperämiehellä on oltava polaarialueella liikennöivän aluksen kansipäällystön lisäkoulutuksesta annettava lisäpätevyystodistus ja muulla kansipäällystöllä polaarialueella liikennöivän aluksen kansipäällystön peruskoulutuksesta annettava lisäpätevyystodistus.

16 §

Suurnopeusaluksen päällystön pätevyysvaatimukset

Suurnopeusaluksen päälliköllä ja muulla päällystöllä on oltava sen pätevyyskirjan lisäksi, mitä toimeen muuten vaaditaan, suurnopeusaluksen päällystön lisäpätevyystodistus. Muulla laivaväellä tulee olla tehtävien mukainen koulutus.

17 §

Dynaamisesti kannatellun aluksen laivaväen pätevyysvaatimukset

Dynaamisesti kannatellun aluksen laivaväellä tulee olla tehtäviensä mukainen koulutus.

18 §

Turvatoimiin liittyvä koulutus ja pätevyudet

Laivaväkeen kuuluvalla henkilöllä on oltava STCW-säännösten A-VI/6-1 säännön mukainen turva-toimiasioiden peruskoulutus. Koulutuksesta voidaan antaa lisäpätevyystodistus.

Laivaväen on oltava aluskohtaisesti perehdytetty turvatoimiasioihin STCW-säännösten A-VI/6 säännön mukaisesti. Perehdytyksen antaa aluksen turvapäällikkö tai henkilö, jolla on aluksen turvapäällikön pätevyys.

Laivaväkeen kuuluvalla henkilöllä, jolla on määrättyjä turvatoimitehtäviä, on oltava STCW-säännösten A-VI/6-2 säännön mukainen turvatoimiasioiden lisäkoulutus. Koulutuksesta voidaan antaa lisäpätevyystodistus.

Aluksen turvapäällikkönä toimivalla on oltava STCW-säännösten A-VI/5 säännön mukainen turvapäällikön lisäpätevyystodistus.

Edellä 1–4 momentissa tarkoitettavat vaatimukset koskevat aluksia, joihin sovelletaan Euroopan unionin alusten ja satamarakenteiden turvatoimien parantamista koskevia säännöksiä.

19 §

Laivaväkeen kuuluvien hätätilanne- ja terveydenhuoltokoulutus

Laivaväkeen kuuluvien henkilöiden on oltava aluskohtaisesti perehdytetty hätätilanteisiin STCW-säännösten A-VI/1 säännön mukaisesti.

Muiden kuin vuokraveneiden, huvialusten ja kotimaanliikenteen alusten laivaväkeen kuuluvalla henkilöllä, joka kuuluu aluksen vähimmäismiehitykseen tai jolle on määrätty aluksen turvallisuuteen tai ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseen liittyviä tehtäviä, sekä kotimaanliikenteen säiliöalusten laivaväkeen kuuluvalla henkilöllä, jolla on lastinkäsittelyyn liittyviä tehtäviä, on oltava STCW-säännösten A-VI/1 säännön mukainen hätätilanteiden peruskoulutus.

Kansimiehellä, joka palvelee sellaisessa kotimaanliikenteen aluksessa, jonka matkustajamäärä on 250 tai enemmän, on oltava STCW-säännösten A-VI/1 säännön mukainen hätätilanteiden peruskoulutus. Muiden kotimaanliikenteen alusten osalta laivanisäntä voi harkintansa mukaan edellyttää laivaväeltä hätätilanteiden peruskoulutusta.

Laivaväellä on oltava tehtäviensä edellyttämä palokoulutus.

Laivaväkeen kuuluvalla henkilöllä, joka vastaa ensiavun antamisesta, on oltava ensiapukoulutus.

Laivaväkeen kuuluvalla henkilöllä, joka vastaa lääkintähuollosta, on oltava laivaväen terveydenhuoltokoulutus laiva-apteekista annetun lain (584/2015) ja sen nojalla annettujen säännösten mukaisesti.

20 §

STCW-yleissopimuksen mukaisen koulutuksen järjestäjän vaatimukset

Koulutuksen järjestäjän kouluttajalla sekä koulutuksen tai harjoittelun ohjaajalla, valvojalla ja arvioijalla on oltava merellä tai maissa toteutettavaan koulutukseen tai pätevyysarviointiin soveltuva tämän pykälän mukainen pätevyys.

STCW-yleissopimuksen mukaiseen pätevyyskirjaan ja lisäpätevyystodistukseen johtavan koulutuksen kouluttajan tai ohjatun harjoittelun ohjaajan on:

1) ymmärrettävä koulutusohjelman sisältö ja koulutusta tai ohjaamaansa harjoittelua koskevat erityiset koulutustavoitteet;

2) oltava pätevä hoitamaan tehtäviä, joita koulutus tai harjoittelu koskee;

3) simulaattorissa tapahtuvan koulutuksen tai harjoittelun osalta oltava saanut asianmukaista ohjausta opetusmenetelmistä ja hänellä on oltava käytännön kokemusta saman tyyppisen simulaattorin käytöstä.

STCW-yleissopimuksen mukaiseen pätevyyskirjaan ja lisäpätevyystodistukseen johtavan koulutuksen tai ohjatun harjoittelun valvojan on ymmärrettävä koulutusohjelman sisältö kaikilta osin ja jokaisen koulutus- tai harjoittelujakson erityiset oppimistavoitteet.

STCW-yleissopimuksen mukaiseen pätevyyskirjaan ja lisäpätevyystodistukseen johtavan koulutuksen tai ohjatun harjoittelun arvioijalla on oltava:

1) asianmukaiset tiedot ja käsitys arvioitavasta pätevyydestä;

2) pätevyys hoitaa tehtäviä, joita arviointi koskee;

3) asianmukainen koulutus arviointimenetelmistä ja -käytännöistä;

4) käytännön kokemusta arviointityöstä;

5) simulaattorissa tapahtuvan arvioinnin osalta saman tyyppisestä simulaattorista käytännön arviointikokemusta, joka on saatu kokeneen arvioijan valvonnassa ja tämän hyväksymällä tavalla.

Kouluttajien ja arvioijien pätevyiden ja kokemuksen seurannan on sisällyttävä koulutuksen järjestäjän laadunhallintajärjestelmään.

508/2018

4 luku

Pätevyyskirjat

21 §

Pätevyyskirjan hakeminen

Pätevyyskirjaa koskevaan hakemukseen on liitettävä selvitys koulutuksesta ja työkokemuksesta. Jos hakija hakee pätevyyskirjaa ensimmäistä kertaa, hänen on todistettava luotettavasti henkilöllisyytensä. Hakijan on lisäksi esitettävä selvitys siitä, että hänellä on merimiesten terveydentilasta annettujen säännösten ja määräysten mukainen terveys. Vuokraveneen kuljettajankirjaa ja kansainvälistä huviveneen kuljettajan pätevyyskirjaa koskevista terveysvaatimuksista säädetään 33 ja 34 §:ssä. Hakemusta on pyydettyessä täydennettävä passikuvalla ja tarvittaessa kopiolla aikaisemmin myönnetystä pätevyyskirjasta

Kansipäällystön pätevyyskirjat

22 §

Kuljettajankirja

Kuljettajankirjan myöntämisen edellytyksenä on:

- 1) vähintään 18 vuoden ikä;
- 2) kuljettajan koulutus;
- 3) kolme kuukautta meripalvelua kansi- tai koneosastossa taikka kolme kuukautta palvelua huviveneellä tai huvialuksella, jonka pituus on yli kymmenen metriä ja koneteho yli 50 kilowattia.

23 §

Kotimaanliikenteen laivurinkirja

Kotimaanliikenteen laivurinkirjan myöntämisen edellytyksenä on:

- 1) vähintään 18 vuoden ikä;
- 2) kotimaanliikenteen laivurin koulutus;
- 3) kahdeksan kuukautta meripalvelua kansiosastossa, joista enintään yksi kuukausi voidaan korvata soveltuvalla simulaattorikoulutuksella. Kuuden tunnin pituinen simulaattorikoulutus vastaa yhtä meripalvelupäivää. Meripalveluun saa sisältyä enintään kaksi kuukautta meripalvelua koneosastossa.

24 §

Vahtiperämiehenkirja

Vahtiperämiehenkirjan myöntämisen edellytyksenä on:

- 1) vähintään 18 vuoden ikä;
- 2) STCW-säännösten A-II/1 säännön mukainen vahtiperämiehen koulutus;
- 3) meripalvelua:
 - a) osana 2 kohdassa tarkoitettua vahtiperämiehen koulutusta vähintään 12 kuukautta ohjattua harjoittelua kansainvälisen liikenteen aluksella, jonka bruttovetoisuus on vähintään 500; tai
 - b) vähintään 36 kuukautta sellaisen kansainvälisen liikenteen aluksen kansiosastossa, jonka bruttovetoisuus on vähintään 500.

Edellä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuun meripalveluun tulee sisältyä vähintään kuusi kuukautta vahdinpitoon liittyviä kansipäällystön valvonnassa suoritettavia tehtäviä komentosillalla.

Edellä 1 momentin 3 a kohdassa tarkoitettu ohjattu harjoittelu voidaan osittain suorittaa yhdellä tai useammalla seuraavalla tavalla kansiosastossa edellyttäen, että harjoittelu kirjataan hyväksytyyn ohjatun harjoittelun seurantakirjaan:

- 1) enintään kuukauden mittainen simulaattorissa saatu hyväksyty koulutus. Kuuden tunnin pituinen simulaattorikoulutus vastaa yhtä meripalvelupäivää;
- 2) enintään kahden kuukauden mittainen harjoittelu koulualuksella, jonka bruttovetoisuus on alle 500;
- 3) enintään kuukauden mittainen harjoittelu kotimaanliikenteessä liikennöivällä aluksella, jonka bruttovetoisuus on vähintään 500;
- 4) enintään kuukauden mittainen harjoittelu purjealuksella;
- 5) enintään kahden kuukauden mittainen harjoittelu varusmiesajalta.

25 §

Lähiliikenteen perämiehenkirja

Lähiliikenteen perämiehenkirjan myöntämisen edellytyksenä on:

- 1) vähintään 18 vuoden ikä;
- 2) STCW-säännösten A-II/3 säännön mukainen perämiehen tai päällikön koulutus;
- 3) meripalvelua tai työharjoittelua, joiksi katsotaan:
 - a) osana 2 kohdassa tarkoitettua koulutusta vähintään kahdeksan kuukautta ohjattua harjoittelua aluksella; tai
 - b) vähintään 36 kuukautta hyväksytyä meripalvelua kansiosastossa.

26 §

Lähiliikenteen päällikkökirja

Lähiliikenteen päällikkökirjan myöntämisen edellytyksenä on:

- 1) vähintään 20 vuoden ikä;
- 2) STCW-säännösten A-II/3 säännön mukainen päällikön koulutus;
- 3) vähintään 12 kuukautta hyväksytyä meripalvelua perämiehenä sellaisessa aluksessa, jonka bruttovetoisuus on vähintään 30.

27 §

Yliperämiehenkirja

Yliperämiehenkirjan myöntämisen edellytyksenä on:

- 1) STCW-säännösten A-II/2 säännön mukainen merikapteenin koulutus;
- 2) vahtiperämiehenkirja;
- 3) 12 kuukautta meripalvelua perämiehenä aluksella, jonka bruttovetoisuus on vähintään 500.

Edellä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua meripalvelusta voidaan enintään kuusi kuukautta suorittaa kotimaanliikenteen aluksella.

Jos yliperämiehenkirja oikeuttaa toimimaan päällikkönä aluksella, jonka bruttovetoisuus on alle 3 000, hakijalla on oltava vähintään STCW-säännösten A-II/2 säännön 5 kohdan mukainen koulutus sekä 36 kuukautta hyväksytyä meripalvelua vahtiperämiehenä tai 24 kuukautta vahtiperämiehenä, josta 12 kuukautta yliperämiehenä.

Merikapteeninkirja

Merikapteeninkirjan myöntämisen edellytyksenä on:

- 1) STCW-säännösten A-II/2 säännön mukainen merikapteenin koulutus;
- 2) vahtiperämiehenkirja;
- 3) meripalvelua aluksella, jonka bruttovetoisuus on vähintään 500:
 - a) 36 kuukautta perämiehenä; tai
 - b) 24 kuukautta perämiehenä, joista vähintään 12 kuukautta meripalvelua yliperämiehenä.

Edellä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua meripalvelusta 12 kuukautta on oltava palvelua kansainvälisen liikenteen aluksella, jonka bruttovetoisuus on vähintään 3 000.

Edellä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua meripalvelusta voidaan enintään kuusi kuukautta suorittaa kotimaanliikenteen aluksella.

Kalastusaluksen kuljettajankirja B

Kalastusaluksen kuljettajankirjan B myöntämisen edellytyksenä on:

- 1) vähintään 18 vuoden ikä;
- 2) merenkulkualan koulutusta tarjoavan ammattikorkeakoulun tai oppilaitoksen tai oppilaitoksen, jolla on oikeus antaa kalatalouden perustutkintoon johtavaa opetusta, tai Liikenteen turvallisuusviraston antama todistus siitä, että hakija tuntee:
 - a) säännöt yhteentörmäämisen ehkäisemiseksi merellä ja sisäisillä kulkuvesillä, merimerkit, merikartan, kompassin, eksymän, suuntimisen, suuntien asettamisen, lokin ja luodin käytön ja laivapäiväkirjan pitämisen;
 - b) tarpeellisin osin alusten katsastusta ja aluksen päällikköä koskevat säännökset ja määräykset sekä pääpiirteittäin merenkulun sosiaalilainsäädännön;
 - c) riittävässä laajuudessa polttomoottorien rakenteen, hoidon ja käytön samoin kuin tärkeimmät niitä koskevat säännökset ja määräykset;
- 3) 12 kuukautta meripalvelua kalastus-, lasti- tai matkustaja-aluksen kansiosastossa.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa säädetyt vaatimukset voidaan täyttää 22 §:ssä tarkoitettulla kuljettajan koulutuksella.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi hyväksyä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetuksi meripalveluksi muussa aluksessa kuin kalastus-, lasti- tai matkustaja-aluksessa suoritettua meripalvelun.

Kalastusaluksen kuljettajankirja A

Kalastusaluksen kuljettajankirjan A myöntämisen edellytyksenä on:

- 1) vähintään 18 vuoden ikä;
- 2) vähintään kalastusaluksen laivurin tai kotimaanliikenteen laivurin koulutus;
- 3) kahdeksan kuukautta meripalvelua kansiosastossa kalastus-, lasti- tai matkustaja - aluksessa.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi hyväksyä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua meripalvelusta enintään neljä kuukautta korvattavaksi ohjatulla harjoittelulla.

31 §

Kalastusaluksen laivurinkirja B

Kalastusaluksen laivurinkirjan B myöntämisen edellytyksenä on:

- 1) vähintään 18 vuoden ikä;
- 2) kalastusaluksen laivurin koulutus;
- 3) 24 kuukautta meripalvelua kansiosastossa vähintään 12 metriä pitkässä kalastusaluksessa.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu koulutus voidaan korvata vahtiperämiehen koulutuksella.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi hyväksyä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua meripalvelusta enintään 12 kuukautta korvattavaksi koulutuksella tai vahtiperämiehen koulutukseen kuuluvalla ohjatulla harjoittelulla.

32 §

Kalastusaluksen laivurinkirja A

Kalastusaluksen laivurinkirjan A myöntämisen edellytyksenä on:

- 1) vähintään 18 vuoden ikä;
- 2) kalastusaluksen laivurin koulutus;
- 3) 12 kuukautta meripalvelua vähintään 12 metriä pitkän kalastusaluksen perämiehenä tai päällikkönä.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu koulutus voidaan korvata vahtiperämiehen koulutuksella.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi hyväksyä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua meripalvelusta enintään kuusi kuukautta korvattavaksi meripalvelulla perämiehenä lasti- tai matkustaja-aluksessa.

33 §

Vuokraveneen kuljettajankirja

Vuokraveneen kuljettajankirjan myöntämisen edellytyksenä on:

- 1) vähintään 18 vuoden ikä;
- 2) henkilöauton kuljettamiseen oikeuttava voimassa oleva ajokortti tai sen saamisen edellytyksenä oleva lääkärintodistus;
- 3) todistus hyväksytystä ensiapukoulutuksesta;
- 4) soveltuva kokemus aluksen kuljettamisesta;
- 5) vuokraveneen kuljettamiseen vaadittava ammattitaito.

Vuokraveneen kuljettajankirjaa hakevan on osoitettava 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettu ammattitaito todistuksella, jonka on myöntänyt sellainen veneilyjärjestö, joka seuraa koulutustoimintaansa ja todistuksenantoaan laatujärjestelmän avulla ja jonka koulutustoimintaa sekä todistuksenantoa koskeva laatujärjestelmä on ulkoisesti arvioitu Liikenteen turvallisuusviraston hyväksymällä tavalla enintään viisi vuotta ennen todistuksen päiväystä. Hakija voi osoittaa 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettua ammattitaidon kuljettajan pätevyyskirjalla tai muulla ylemmällä, ammattimaiseen merenkulkuun tarkoitettulla kansipäällystön pätevyyskirjalla taikka Liikenteen turvallisuusvirastossa suoritettavalla kokeella.

34 §

Kansainvälinen huviveneen kuljettajan pätevyyskirja

Kansainvälisen huviveneen kuljettajan pätevyyskirjan myöntämisen edellytyksenä on:

- 1) vähintään 18 vuoden ikä;

2) henkilöauton kuljettamiseen oikeuttava voimassa oleva ajokortti tai sen saamisen edellytyksenä oleva lääkärintodistus;

3) Yhdistyneiden kansakuntien Euroopan talouskomission sisävesiliikennetyöryhmän päätöslauselmassa nro 40 asetettujen tutkintovaatimusten täyttäminen.

Huviveneen kuljettajan pätevyyskirjaa hakevan on osoitettava täyttävänsä 1 momentin 3 kohdan tutkintovaatimukset todistuksella, jonka on myöntänyt sellainen veneilyjärjestö, joka seuraa koulutustoimintaansa ja todistuksenantoaan laatujärjestelmän avulla ja jonka koulutustoimintaa sekä todistuksenantoa koskeva laatujärjestelmä on ulkoisesti arvioitu Liikenteen turvallisuusviraston hyväksymällä tavalla enintään viisi vuotta ennen todistuksen päiväystä. Hakija voi osoittaa 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettujen tutkintovaatimusten täyttämisen kuljettajan pätevyyskirjalla tai muulla ylemmällä, ammattimaiseen merenkulkuun tarkoitettulla kansipäällystön pätevyyskirjalla tai Liikenteen turvallisuusvirastossa suoritettavalla kokeella taikka todistuksella koulutuksesta, jonka tutkintovaatimukset vastaavat 1 momentin 3 kohdan tutkintovaatimuksia.

Konepäällystön pätevyyskirjat

35 §

Koneenhoitajankirjat

Höyrykoneenhoitajankirjan ja moottorikoneenhoitajankirjan myöntämisen edellytyksenä on:

1) vähintään 18 vuoden ikä;

2) koneenhoitajan koulutus;

3) kahdeksan kuukautta meripalvelua koneosastossa haettavan koneenhoitajankirjan mukaan joko vähintään 75 kilowatin koneistolla varustetulla moottorialuksella tai höyryaluksella, jonka höyrykattiloiden teholuku on vähintään seitsemän. Konepalveluun voidaan sisällyttää enintään kaksi kuukautta palvelua kansiosastossa tai alle 75 kilowatin koneistolla varustetun moottorialuksen tai höyryaluksen koneosastossa.

Höyrykoneenhoitajankirja myönnetään moottorikoneenhoitajankirjan haltijalle, jos hakijalla on lisäksi vähintään neljä kuukautta konepalvelua höyryaluksella, tai palvelua höyrykattilan käyttäjänä moottorialuksella, jonka höyrykattiloiden teholuku on vähintään seitsemän, tai kuusi kuukautta höyrykattilan käyttäjänä maavoimalaitoksessa, jonka höyrykattiloiden teholuku on vähintään 80.

Moottorikoneenhoitajankirja myönnetään höyrykoneenhoitajankirjan haltijalle, jos hakijalla on lisäksi neljä kuukautta konepalvelua moottorialuksella.

36 §

Vahtikonemestarinkirja

Vahtikonemestarinkirjan myöntämisen edellytyksenä on:

1) vähintään 18 vuoden ikä;

2) STCW-säännösten A-III/1 säännön mukainen vahtikonemestarin koulutus;

3) työharjoittelua:

a) osana 2 kohdassa tarkoitettua koulutusta vähintään 12 kuukautta kestävä hyväksytyyn harjoitteluohjelmaan sisältyvä konepajaharjoittelun ja hyväksytyyn meripalvelun yhdistelmä, johon kuuluu hyväksytyyn ohjatun harjoittelun seurantaan kirjattua, STCW-säännösten A-III/1 säännön vaatimukset täyttävää ohjattua harjoittelua aluksella, jonka konetehto on vähintään 750 kilowattia; tai

b) vähintään 36 kuukautta meripalvelua ja konepajaharjoittelua, josta vähintään 30 kuukautta on oltava meripalvelua koneosastossa haettavan vahtikonemestarinkirjan mukaan

joko moottorialuksessa, jonka konetehto on vähintään 750 kilowattia tai höyryaluksessa, jonka höyrykattiloiden teholuku on vähintään 100;

4) meripalvelun aikana kuusi kuukautta konevahdinpitoon liittyviä tehtäviä konepäällikön tai pätevän konemestarin valvonnassa.

Edellä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettulla konepajaharjoittelulla tarkoitetaan oppilaitoksessa tai konepajassa tehtäviä kone- ja sähkötekniisiä töitä, jotka kehittävät vahtikonemestarilta vaadittavaa ammattitaitoa.

Edellä 1 momentin 3 a kohdassa tarkoitettu meripalvelu voidaan osittain suorittaa yhdellä tai useammalla seuraavalla tavalla koneosastossa edellyttäen, että harjoittelu kirjataan hyväksytyyn ohjatus harjoittelun seurantakirjaan:

1) enintään kuukauden mittainen simulaattorissa saatu hyväksytty koulutus;

2) enintään kahden kuukauden mittainen harjoittelu koulualuksella, jonka konetehto on alle 750 kilowattia;

3) enintään kahden kuukauden mittainen harjoittelu varusmiesajalta aluksella, jonka konetehto on alle 750 kilowattia.

Höyryaluksen vahtikonemestarinkirja myönnetään moottorialuksen vahtikonemestarinkirjan tai moottorialuksen ylempään pätevyyskirjan haltijalle, jos hakijalla on yhteensä vähintään kuusi kuukautta:

1) konepalvelua höyryaluksella, tai

2) palvelua höyrykattilan käyttäjänä moottorialuksella, jonka höyrykattiloiden teholuku on vähintään 100. Palvelu voi olla suoritettu myös maavoimalaitoksessa, jonka höyrykattiloiden teholuku on vähintään 100.

Moottorialuksen vahtikonemestarinkirja myönnetään höyryaluksen vahtikonemestarinkirjan tai höyryaluksen ylempään pätevyyskirjan haltijalle, jos hakijalla on vähintään kuusi kuukautta konepalvelua moottorialuksella, jonka konetehto on vähintään 750 kilowattia.

37 §

Konemestarinkirja, alukset alle 3 000 kilowattia

Konemestarinkirjan myöntämisen edellytyksenä on:

1) vahtikonemestarinkirja;

2) STCW-säännösten A-III/3 säännön mukainen koulutus;

3) vähintään 12 kuukautta meripalvelua konemestarina konepäällystötehtävissä moottorialuksessa, jonka konetehto on vähintään 750 kilowattia.

38 §

Konepäällikönkirja, alukset alle 3 000 kilowattia

Konepäällikönkirjan myöntämisen edellytyksenä on:

1) konemestarinkirjan, alukset alle 3 000 kilowattia, myöntämisen edellytyksien täyttyminen;

2) vähintään 12 kuukautta meripalvelua konemestarina konepäällystötehtävissä moottorialuksessa, jonka konetehto on vähintään 750 kilowattia.

39 §

Konemestarinkirja

Konemestarinkirjan myöntämisen edellytyksenä on:

1) vahtikonemestarinkirja;

2) STCW-säännösten A-III/2 säännön mukainen ylikonemestarin koulutus;

3) vähintään 12 kuukautta meripalvelua vähintään vahtikonemestarin pätevyyttä edellyttävässä toimessa haettavan pätevyyskirjan mukaan joko moottorialuksessa, jonka konetehto on vähintään 3 000 kilowattia tai höyryaluksessa, jonka höyrykattiloiden teholuku on vähintään 500.

Höyryaluksen konemestarikirja voidaan antaa moottorialuksen konemestarikirjan tai moottorialuksen ylemmän pätevyyskirjan haltijalle. Hakijalta edellytetään vähintään 12 kuukautta konepalvelua konepäällystätehtävissä aluksella, tai maavoimailaitoksella, jonka höyrykattiloiden teholuku on vähintään 500. Enintään kuusi kuukautta edellä mainitusta palvelusta voidaan hyväksyä alukselta tai maavoimailaitoksesta, jonka höyrykattiloiden teholuku on vähintään 100.

Moottorialuksen konemestarikirja voidaan antaa höyryaluksen konemestarikirjan tai höyryaluksen ylemmän pätevyyskirjan haltijalle. Hakijalta edellytetään vähintään kuusi kuukautta moottorialuksen vahtikonemestarikirjan saamiseksi edellytettävän meripalvelun jälkeistä palvelua konepäällystätehtävissä moottorialuksessa, jonka konetehto on vähintään 3000 kilowattia.

40 §

Ylikonemestarikirja

Ylikonemestarikirjan myöntämisen edellytyksenä on:

- 1) vahtikonemestarikirja;
- 2) STCW-säännösten A-III/2 säännön mukainen ylikonemestarin koulutus;
- 3) meripalvelua ja työharjoittelua:
 - a) 36 kuukautta vähintään vahtikonemestarin pätevyyttä edellyttävässä toimessa haettavan ylikonemestarikirjan mukaan joko moottorialuksessa, jonka konetehto on vähintään 1 500 kilowattia tai höyryaluksessa, jonka höyrykattiloiden teholuku on vähintään 5 000; tai
 - b) vähintään 24 kuukautta meripalvelua vähintään vahtikonemestarin pätevyyttä edellyttävässä toimessa, haettavan ylikonemestarikirjan mukaan joko moottorialuksessa, jonka konetehto on vähintään 1 500 kilowattia tai höyryaluksessa, jonka höyrykattiloiden teholuku on vähintään 5 000.

Edellä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua meripalvelusta 12 kuukautta on oltava palvelua aluksella, jonka konetehto on vähintään 3 000 kilowattia.

Edellä 1 momentin 3 b kohdassa tarkoitettua meripalvelusta on vähintään 12 kuukautta oltava palvelua ensimmäisenä konemestarina.

Höyryaluksen ylikonemestarikirja voidaan antaa moottorialuksen ylikonemestarikirjan haltijalle. Hakijalta edellytetään vähintään 18 kuukautta konepalvelua konepäällystätehtävissä aluksella, tai maavoimailaitoksella, jonka höyrykattiloiden teholuku on vähintään 5 000. Edellä mainitusta palvelusta enintään 12 kuukautta voidaan hyväksyä alukselta tai maavoimailaitoksesta, jonka höyrykattiloiden teholuku on vähintään 500, ja josta enintään kuusi kuukautta alukselta tai maavoimailaitoksesta, jonka höyrykattiloiden teholuku on vähintään 100.

Moottorialuksen ylikonemestarikirja voidaan antaa höyryaluksen ylikonemestarikirjan haltijalle. Hakijalta edellytetään vähintään kuusi kuukautta moottorialuksen konemestarikirjan saamiseksi edellytettävän meripalvelun jälkeistä palvelua konepäällystätehtävissä moottorialuksessa, jonka konetehto on vähintään 3 000 kilowattia.

41 §

Sähkömestarikirja

Sähkömestarikirjan myöntämisen edellytyksenä on:

- 1) vähintään 18 vuoden ikä;

- 2) STCW-säännösten A-III/6 säännön mukainen sähkömestarin koulutus;
- 3) työharjoittelua:
 - a) osana hyväksytyä koulutusohjelmaa vähintään 12 kuukautta yhdistettyä sähköalan työharjoittelua ja hyväksyttävää meripalvelua, josta vähintään 6 kuukautta hyväksytyyn ohjatun harjoittelun seurantakirjaan kirjattua, STCW-säännösten A-III/6 säännön vaatimukset täyttävää ohjattua harjoittelua; tai
 - b) vähintään 36 kuukautta yhdistettyä meripalvelua ja sähköalan työharjoittelua, josta vähintään 30 kuukautta on oltava meripalvelua koneosastossa aluksessa, jonka konetehto on vähintään 750 kilowattia.

Edellä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettulla sähköalan työharjoittelulla tarkoitetaan opilaitoksessa tai työelämässä tehtäviä sähkötekniikkaan ja elektroniikkaan liittyviä töitä, jotka kehittävät sähkömestariilta vaadittavaa ammattitaitoa.

Edellä 1 momentin 3 a kohdassa tarkoitettua hyväksyttävää meripalvelusta voidaan enintään yksi kuukausi suorittaa simulaattorissa edellyttäen, että harjoittelu kirjataan hyväksytyyn ohjatun harjoittelun seurantakirjaan. Kuuden tunnin pituinen simulaattorikoulutus vastaa yhtä meripalvelupäivää.

Miehistön pätevyyskirjat

42 §

Vahtimies kansi -pätevyyskirja

Vahtimies kansi -pätevyyskirjan myöntämisen edellytyksenä on vähintään 16 vuoden ikä ja STCW-säännösten A-II/4 säännön mukainen kansiosaston vahtimiehen koulutus, johon sisältyy vähintään kaksi kuukautta hyväksytyä ohjattua harjoittelua sellaisen kansainvälisen liikenteen aluksen kansiosastossa, jonka bruttovetoisuus on vähintään 500. Ohjatun harjoittelun tulee liittyä vahdinpitoon kuuluviin ja kansipäällystön tai pätevän miehistönjäsenen valvonnassa suoritettaviin tehtäviin. Ohjattu harjoittelu voidaan suorittaa myös koulualuksessa, jonka bruttovetoisuus on alle 500. Ohjattu harjoittelu voidaan korvata vähintään kuuden kuukauden meripalvelulla sellaisen kansainvälisen liikenteen aluksen kansiosastossa, jonka bruttovetoisuus on vähintään 500.

43 §

Vahtimies kone -pätevyyskirja

Vahtimies kone -pätevyyskirjan myöntämisen edellytyksenä on vähintään 16 vuoden ikä ja STCW-säännösten A-III/4 säännön mukainen koneosaston vahtimiehen koulutus, johon sisältyy vähintään kaksi kuukautta hyväksytyä ohjattua harjoittelua sellaisen aluksen koneosastossa, jonka konetehto on vähintään 750 kilowattia. Ohjatun harjoittelun tulee liittyä konevahdinpitoon kuuluviin, konepäällystön tai pätevän miehistönjäsenen valvonnassa, suoritettaviin tehtäviin. Ohjattu harjoittelu voidaan suorittaa myös koulualuksessa, jonka konetehto on 350–750 kilowattia. Ohjattu harjoittelu voidaan korvata vähintään kuuden kuukauden meripalvelulla sellaisen aluksen koneosastossa, jonka konetehto on vähintään 750 kilowattia.

44 §

Vahtimiehen pätevyyskirja

Vahtimiehen pätevyyskirjan saamisen edellytyksenä on

- 1) vähintään 16 vuoden ikä;
- 2) STCW-säännösten A-II/4 ja A-III/4 säännön mukainen vahtimiehen koulutus;

3) kaksi kuukautta ohjattua harjoittelua hyväksytyn harjoitteluohjelman mukaista meripalvelua kansiosastossa kansainvälisen liikenteen aluksessa, jonka bruttovetoisuus on vähintään 500. Ohjattu harjoittelu voidaan korvata vähintään kuuden kuukauden meripalvelulla sellaisen kansainvälisen liikenteen aluksen kansiosastossa, jonka bruttovetoisuus on vähintään 500; ja

4) kaksi kuukautta ohjattua harjoittelua koneosastossa aluksessa, jonka konetehto on vähintään 750 kilowattia. Ohjattu harjoittelu voidaan korvata vähintään kuuden kuukauden meripalvelulla sellaisen aluksen kone-osastossa, jonka konetehto on vähintään 750.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun ohjatun harjoittelun meripalvelun tulee liittyä sekä kansi- että konevahdinpitoon kuuluviin ja päällystönjäsenen tai pätevän miehistön jäsenen valvonnassa suoritettaviin tehtäviin.

45 §

Matruusin pätevyyskirja

Matruusin pätevyyskirjan myöntämisen edellytyksenä on vähintään 18 vuoden ikä sekä vahtimiehen pätevyyskirjan tai vahtimies kansi -pätevyyskirjan myöntämisen edellytysten täyttyminen. Lisäksi edellytyksenä on STCW-säännösten A-II/5 säännön mukainen matruusin koulutus ja 12 kuukautta meripalvelua kansiosastossa aluksessa, jonka bruttovetoisuus on vähintään 500.

46 §

Konemiehen pätevyyskirja

Konemiehen pätevyyskirjan myöntämisen edellytyksenä on vähintään 18 vuoden ikä sekä vahtimiehen pätevyyskirjan tai vahtimies kone -pätevyyskirjan saamisen edellytysten täyttyminen. Lisäksi myöntämisen edellytyksenä on STCW-säännösten A-III/5 säännön mukainen konemiehen koulutus sekä kuusi kuukautta meripalvelua koneosastossa aluksessa, jonka konetehto on vähintään 750 kilowattia.

47 §

Matruusin-konemiehen pätevyyskirja

Matruusin-konemiehen pätevyyskirjan myöntämisen edellytyksenä on vähintään 18 vuoden ikä sekä 42 ja 43 §:ssä mainitut pätevyyskirjat. Lisäksi edellytyksenä on yhdistetty matruusin ja konemiehen koulutus, johon sisältyy 12 kuukautta meripalvelua hyväksytyn harjoitusohjelman mukaisesti, josta kuusi kuukautta kansiosaston tehtävissä ja kuusi kuukautta koneosaston tehtävissä.

48 §

Pursimiehen pätevyyskirja

Pursimiehen pätevyyskirjan myöntämisen edellytyksenä on:

- 1) STCW-säännösten A-II/5 säännön mukainen matruusin pätevyyskirja; tai
 - 2) STCW-säännösten A-II/5 säännön mukainen matruusin koulutus tai näytötutkinto;
- ja

3) 18 kuukautta matruusin pätevyyskirjan saamiseksi edellytettävän meripalvelun jälkeistä meripalvelua kansiosastossa aluksessa, jonka bruttovetoisuus on vähintään 500.

508/2018

49 §

Korjausmiehen pätevyyskirja

Korjausmiehen pätevyyskirjan myöntämisen edellytyksenä on:

- 1) STCW-säännösten A-III/5 säännön mukainen konemiehen pätevyyskirja; tai
- 2) STCW-säännösten A-III/5 säännön mukainen konemiehen koulutus tai näyttötutkinto; ja
- 3) 18 kuukautta konemiehen pätevyyskirjan saamiseksi edellytettävän meripalvelun jälkeistä meripalvelua koneosastossa aluksessa, jonka konetehto on vähintään 350 kilowattia.

50 §

Laivasähkömiehen pätevyyskirja

Laivasähkömiehen pätevyyskirjan myöntämisen edellytyksenä on:

- 1) vähintään 18 vuoden ikä;
- 2) STCW-säännösten A-III/7 säännön mukainen laivasähkömiehen koulutus;
- 3) kolme kuukautta hyväksyttävää meripalvelua aluksessa, jonka konetehto on vähintään 750 kilowattia.

Talousoaston pätevyyskirjat

51 §

Talousapulaisen pätevyyskirja

Talousapulaisen pätevyyskirjan myöntämisen edellytyksenä on vähintään 17 vuoden ikä ja talousapulaisen koulutus.

52 §

Laivakokin pätevyyskirja

Laivakokin pätevyyskirjan myöntämisen edellytyksenä on vähintään 18 vuoden ikä ja laivakokin koulutus.

53 §

Kokkistuertin pätevyyskirja

Kokkistuertin pätevyyskirjan myöntämisen edellytyksenä on vähintään 18 vuoden ikä sekä talousoastomiehen koulutus tai laivakokin koulutus ja 12 kuukautta meripalvelua kokkina.

54 §

Talousoastomiehen pätevyyskirja

Talousoastomiehen pätevyyskirjan myöntämisen edellytyksenä on talousoastomiehen koulutus ja 24 kuukautta työkokemusta keittiötehtävissä, joista 12 kuukautta meripalvelua kokkina.

Lisäpätevyystodistukset

55 §

Lisäpätevyystodistuksen hakeminen

Lisäpätevyystodistuksen hakijan on ensimmäistä kertaa todistusta hakiessaan todistettava henkilöllisyytensä.

Lisäpätevyystodistusta koskevaan hakemukseen on liitettävä selvitys koulutuksesta sekä työkokemuksesta tai meripalvelusta. Hakijan on lisäksi esitettävä selvitys siitä, että hänellä on merimiesten terveydentilasta annettujen säännösten ja määräysten mukainen terveys. Hakemusta on pyydettyessä täydennettävä kopiolla aikaisemmin myönnetystä lisäpätevyystodistuksesta.

56 §

Hätätilanteiden peruskoulutuksesta annettava lisäpätevyystodistus

Hätätilanteiden peruskoulutuksesta annettavan lisäpätevyystodistuksen myöntämisen edellytyksenä on seuraavien STCW-säännöstyössä mainittujen kurssien suorittaminen:

- 1) STCW-säännöstyön A-VI/1-1 säännön mukainen pelastautumiskoulutus;
- 2) STCW-säännöstyön A-VI/1-2 säännön mukainen palokoulutus;
- 3) STCW-säännöstyön A-VI/1-3 säännön mukainen ensiapukoulutus;
- 4) STCW-säännöstyön A-VI/1-4 säännön mukainen työsuojelu ja alus sosiaalisena ympäristönä -koulutus.

57 §

Pelastuslautta- ja pelastusvenemiehen lisäpätevyystodistus

Pelastuslautta- ja pelastusvenemiehen lisäpätevyystodistuksen myöntämisen edellytyksenä on:

- 1) vähintään 18 vuoden ikä;
- 2) STCW-säännöstyön A-VI/2-1 säännön mukainen pelastuslautta- ja pelastusvenemieskoulutus;
- 3) kuusi kuukautta meripalvelua.

58 §

Nopean valmiusveneeseen kuljettajan lisäpätevyystodistus

Nopean valmiusveneeseen kuljettajan lisäpätevyystodistuksen myöntämisen edellytyksenä on pelastuslautta- ja pelastusvenemiehen lisäpätevyystodistus ja STCW-säännöstyön A-VI/2-2 säännön mukainen nopean valmiusveneeseen kuljettajan koulutus.

59 §

Ensiapukoulutuksesta annettava lisäpätevyystodistus

Ensiapukoulutuksesta annettavan lisäpätevyystodistuksen myöntämisen edellytyksenä on STCW-säännöstyön A-VI/4-1 säännön mukainen koulutus.

508/2018

60 §

Laivaväen terveydenhuoltokoulutuksesta annettava lisäpätevyystodistus

Laivaväen terveydenhuoltokoulutuksesta annettavan lisäpätevyystodistuksen myöntämisen edellytyksenä on STCW-säännösten A-VI/4-2 säännön mukainen koulutus.

61 §

Päällystön palokoulutuksesta annettava lisäpätevyystodistus

Päällystön palokoulutuksesta annettavan lisäpätevyystodistuksen myöntämisen edellytyksenä on STCW-säännösten A-VI/3 säännön mukainen koulutus.

62 §

Turvatoimiasioiden peruskoulutuksesta annettava lisäpätevyystodistus

Turvatoimiasioiden peruskoulutuksesta annettavan lisäpätevyystodistuksen myöntämisen edellytyksenä on STCW-säännösten A-VI/6-1 säännön mukainen peruskoulutus.

63 §

Turvatoimiasioiden lisäkoulutuksesta annettava lisäpätevyystodistus

Turvatoimiasioiden lisäkoulutuksesta annettavan lisäpätevyystodistuksen myöntämisen edellytyksenä on STCW-säännösten A-VI/6-2 säännön mukainen lisäkoulutus.

64 §

Aluksen turvapäällikön lisäpätevyystodistus

Aluksen turvapäällikön lisäkoulutuksesta annettavan lisäpätevyystodistuksen myöntämisen edellytyksenä on STCW-säännösten A-VI/5 säännön mukainen turvapäällikön koulutus ja 12 kuukautta meripalvelua taikka meripalvelua ja tietämys aluksen toiminnoista.

65 §

Öljy- ja kemikaalisäiliöaluksen laivaväen peruskoulutuksesta annettava lisäpätevyystodistus

Öljy- ja kemikaalisäiliöaluksen laivaväen peruskoulutuksesta annettavan lisäpätevyystodistuksen myöntämisen edellytyksenä on lisäpätevyystodistus hätätilanteiden peruskoulutuksesta ja STCW-säännösten A-V/1-1 säännön 1 kohdan mukainen peruskoulutus.

66 §

Öljysäiliöaluksen lastitoimintojen hoitamisesta annettava lisäpätevyystodistus

Öljysäiliöaluksen lastitoimintojen hoitamisesta annettavan lisäpätevyystodistuksen myöntämisen edellytyksenä on:

- 1) lisäpätevyystodistus öljy- ja kemikaalisäiliöaluksen peruskoulutuksesta;
- 2) STCW-säännösten A osan A-V/1-1 säännön 2 kohdan mukainen perehdyttävä koulutus;
- 3) kohdassa 1 tarkoitetun lisäpätevyystodistuksen myöntämisen jälkeistä meripalvelua tai ohjattua harjoittelua seuraavasti:
 - a) vähintään kolme kuukautta meripalvelua öljysäiliöaluksessa; tai

b) vähintään yksi kuukausi ohjattua harjoittelua öljysäiliöaluksessa ylimääräisenä miehistön jäsenenä tai harjoittelijana; ohjatun harjoittelun tulee sisältää vähintään kolme lastaus- ja kolme purkausoperaatiota, jotka kirjataan hyväksytyyn ohjatun harjoittelun seurantakirjaan.

67 §

Kemikaalisäiliöaluksen lastitoimintojen hoitamisesta annettava lisäpätevyystodistus

Kemikaalisäiliöaluksen lastitoimintojen hoitamisesta annettavan lisäpätevyystodistuksen myöntämisen edellytyksenä on:

- 1) lisäpätevyystodistus öljy- ja kemikaalisäiliöaluksen peruskoulutuksesta;
- 2) STCW-säännösten A-V/1-1 säännön mukainen kemikaalisäiliöalusten lastitoimintoihin perehdyttävä koulutus;
- 3) kohdassa 1 tarkoitetun lisäpätevyystodistuksen myöntämisen jälkeistä meripalvelua tai ohjattua harjoittelua seuraavasti:
 - a) vähintään kolme kuukautta meripalvelua kemikaalisäiliöaluksessa; tai
 - b) vähintään yksi kuukausi ohjattua harjoittelua kemikaalisäiliöaluksessa ylimääräisenä miehistön jäsenenä tai harjoittelijana; ohjatun harjoittelun tulee sisältää vähintään kolme lastaus- ja kolme purkausoperaatiota, jotka kirjataan hyväksytyyn ohjatun harjoittelun seurantakirjaan.

68 §

Kaasusäiliöaluksen laivaväen peruskoulutuksesta annettava lisäpätevyystodistus

Kaasusäiliöaluksen laivaväen peruskoulutuksesta annettavan lisäpätevyystodistuksen myöntämisen edellytyksenä on lisäpätevyystodistus hätätilanteiden peruskoulutuksesta ja STCW-säännösten A-V/1-2 säännön mukainen kaasusäiliöaluksen laivaväen peruskoulutus.

69 §

Kaasusäiliöaluksen lastitoimintojen hoitamisesta annettava lisäpätevyystodistus

Kaasusäiliöaluksen lastitoimintojen hoitamisesta annettavan lisäpätevyystodistuksen myöntämisen edellytyksenä on:

- 1) lisäpätevyystodistus kaasusäiliöaluksen laivaväen peruskoulutuksesta;
- 2) STCW-säännösten A-V/1-2 säännön mukainen kaasusäiliöalusten lastitoimintoihin perehdyttävä koulutus;
- 3) kohdassa 1 tarkoitetun lisäpätevyystodistuksen myöntämisen jälkeistä meripalvelua tai ohjattua harjoittelua seuraavasti:
 - a) vähintään kolme kuukautta meripalvelua kaasusäiliöaluksessa; tai
 - b) vähintään yksi kuukausi ohjattua harjoittelua kaasusäiliöaluksessa ylimääräisenä miehistön jäsenenä tai harjoittelijana; ohjatun harjoittelun tulee sisältää vähintään kolme lastaus- ja kolme purkausoperaatiota, jotka kirjataan hyväksytyyn ohjatun harjoittelun seurantakirjaan.

70 §

IGF-aluksen laivaväen peruskoulutuksesta annettava lisäpätevyystodistus

IGF-aluksen laivaväen peruskoulutuksesta annettavan lisäpätevyystodistuksen myöntämisen edellytyksenä on:

- 1) STCW-säännösten A-V/3 säännön 1 kohdan mukainen IGF-aluksen laivaväen peruskoulutus; tai

2) edellä 68 §:ssä tarkoitettu kaasusäiliöaluksen laivaväen peruskoulutuksesta annettu lisäpätevyystodistus tai 69 §:ssä tarkoitettu kaasusäiliöaluksen lastitoimintojen hoitamisesta annettu lisäpätevyystodistus.

71 §

IGF-aluksen laivaväen lisäkoulutuksesta annettava lisäpätevyystodistus

IGF-aluksen laivaväen lisäkoulutuksesta annettavan lisäpätevyystodistuksen myöntämisen edellytyksenä on:

1) edellä 70 §:ssä tarkoitettu IGF-aluksen laivaväen peruskoulutuksesta annettu lisäpätevyystodistus tai edellä 68 §:ssä tarkoitettu kaasusäiliöaluksen laivaväen peruskoulutuksesta annettu lisäpätevyystodistus tai 69 §:ssä tarkoitettu kaasusäiliöaluksen lastitoimintojen hoitamisesta annettu lisäpätevyystodistus;

2) STCW-säännösten A-V/3 säännön 2 kohdan mukainen IGF-aluksen laivaväen lisäkoulutus;

3) yksi kuukausi meripalvelua IGF-aluksella tai Liikenteen turvallisuusviraston hyväksymä meripalvelun korvaava koulutus. Lisäksi edellytetään vähintään kolme polttoainetäydennystä IGF-aluksella tai aluksella, jonka polttoaine kuuluu IGF-säännösten soveltamisalaan. Kaksi kolmesta polttoainetäydennyksestä voidaan suorittaa simulaattorissa osana tämän momentin 2 kohdassa tarkoitettua koulutusta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu lisäpätevyystodistus voidaan myöntää myös hakijalle, jolla on 68 §:ssä tarkoitettu kaasusäiliöaluksen laivaväen lisäkoulutuksesta annettu lisäpätevyystodistus ja joka on:

1) osallistunut vähintään kolmeen polttoainetäydennykseen IGF-aluksella tai osallistunut kolmesti lastitoimintojen johtamiseen kaasusäiliöaluksella;

2) suorittanut kolme kuukautta meripalvelua viimeisen viiden vuoden aikana:

a) IGF-aluksella;

b) säiliöaluksella, joka kuljettaa IGF-säännösten soveltamisalaan kuuluvia polttoaineita; tai

c) aluksella, jonka polttoaine kuuluu IGF-säännösten soveltamisalaan.

72 §

Polaarialueella liikennöivän aluksen kansipäällystön peruskoulutuksesta annettava lisäpätevyystodistus

Polaarialueella liikennöivän aluksen kansipäällystön peruskoulutuksesta annettavan lisäpätevyystodistuksen myöntämisen edellytyksenä on STCW-säännösten A-V/4 säännön 1 kohdan mukainen polaarialueilla liikennöivän aluksen kansipäällystön peruskoulutus.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu lisäpätevyystodistus voidaan myöntää myös viimeistään 1 päivänä heinäkuuta 2020 sitä koskevan hakemuksen tehneelle merenkulkijalle, joka on aloittanut meripalvelunsa polaarialueella ennen 1 päivää heinäkuuta 2018 ja

1) jolla on STCW-säännösten B-V/g ohjeistuksen mukainen koulutus; tai

2) jolla on hakemusta edeltävän viiden vuoden aikana vähintään kolme kuukautta hyväksytyä meripalvelua kansipäällystätehtävissä polaarialueella, josta osa voi olla kansipäällystätehtävissä polaarialueen meripalvelun korvaavaa meripalvelua.

73 §

Polaarialueella liikennöivän aluksen kansipäällystön lisäkoulutuksesta annettava lisäpätevyystodistus

Polaarialueella liikennöivän aluksen kansipäällystön lisäkoulutuksesta annettavan lisäpätevyystodistuksen myöntämisen edellytyksenä on, että:

1) hakija täyttää edellä 72 §:ssä säädetyt edellytykset polaarialueella liikennöivän aluksen kansipäällystön peruskoulutuksesta annettavan lisäpätevyystodistuksen myöntämiseksi;

2) hakijalla on STCW-säännösten A-V/4 säännön 2 kohdan mukainen polaarialueilla liikennöivän aluksen kansipäällystön lisäkoulutus;

3) hakijalla on hyväksyttävää meripalvelua vähintään kaksi kuukautta seuraavasti:

a) kansipäällystätehtävissä polaarialueella; tai

b) kansipäällystätehtävissä polaarialueen meripalvelun korvaavaa meripalvelua.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua lisäpätevyystodistus voidaan myöntää myös viimeistään 1 päivänä heinäkuuta 2020 hakemuksen tehneelle merenkulkijalle, joka on aloittanut meripalvelunsa polaarialueella ennen 1 päivää heinäkuuta 2018 ja

1) jolla on STCW-säännösten B-V/g ohjeistuksen mukainen koulutus ja vähintään kaksi kuukautta hyväksyttävää meripalvelua johtotehtävissä kansipäällystyksessä polaarialueella, josta osa voi olla johtotasolla kansipäällystyksessä polaarialueen meripalvelun korvaavaa meripalvelua; taikka

2) jolla on hakemusta edeltävän viiden vuoden aikana vähintään kolme kuukautta hyväksyttyä meripalvelua johtotasolla kansipäällystätehtävissä polaarialueella, josta osa voi olla johtotasolla kansipäällystätehtävissä polaarialueen meripalvelun korvaavaa meripalvelua.

74 §

Hyväksyttävä polaarialueen meripalvelun korvaava palvelu

Meripalvelu on hyväksyttävää polaarialueen meripalvelun korvaavaa palvelua silloin, kun meripalvelu suoritetaan ajanjaksolla marraskuun ensimmäisestä päivästä huhtikuun viimeiseen päivään samaan aikaan, kun jäätä esiintyy vähintään 1/10 vesialueesta ja meripalvelu suoritetaan seuraavilla merialueilla:

1) Pohjanlahdella mukaan lukien Ahvenanmeri ja Saaristomeri Hangon leveyspiirin pohjoispuolella;

2) Perämerellä Vaasa–Uumaja-linjan pohjoispuolella;

3) Suomenlahdella Hangon pituuspiirin itäpuolella; ja

4) alueella St. Lawrence joella ja jokisuistossa New Foundlandin pohjoispuolella, Belle Islan pituuspiiristä länteen ja New Foundlandin eteläpuolella, Channel-Port aux Basquesin pituuspiiristä länteen.

75 §

Suurnopeusaluksen päällystön lisäpätevyystodistus

Suurnopeusaluksen päällystön lisäpätevyystodistuksen myöntämisen edellytyksenä on:

1) toimen edellyttämä pätevyyskirja;

2) IMO:n hyväksymän suurnopeusaluksia koskevan kansainvälisen turvallisuussäännösten 18 luvun mukainen koulutus;

3) Liikenteen turvallisuusvirastolle hyväksytysti suoritettu suurnopeusalussäännösten 18 luvussa edellytetty käytännön koe.

76 §

Dynaamisesti kannatellun aluksen päällystön lisäpätevyystodistus

Dynaamisesti kannatellun aluksen päällystön lisäpätevyystodistuksen myöntämisen edellytyksenä on toimen edellyttämä pätevyyskirja ja IMO:n dynaamisesti kannateltuja aluksia koskevan kansainvälisen turvallisuussäännösten 17 luvun mukainen koulutus.

Raakaöljyjesuun osallistumisesta annettava lisäpätevyystodistus

Raakaöljyjesuun osallistumista varten tarvittavan lisäpätevyystodistuksen myöntämisen edellytyksenä on toimeen muuten vaadittavan pätevyyskirjan lisäksi:

- 1) raakaöljyjesukurssin suorittaminen ja osallistuminen kahteen raakaöljyjesuun; tai
- 2) kuusi kuukautta meripalvelua säiliöaluksella ja osallistuminen kahteen raakaöljyjesuun.

Raakaöljyjesusta vastuussa olevan lisäpätevyystodistus

Raakaöljyjesusta vastuussa olevalle annettavan lisäpätevyystodistuksen myöntämisen edellytyksenä on toimeen muuten vaadittavan pätevyyskirjan lisäksi:

- 1) raakaöljyjesukurssin suorittaminen, osallistuminen kahteen raakaöljyjesuun sekä 12 kuukautta meripalvelua säiliöaluksella; tai
- 2) 12 kuukautta meripalvelua säiliöaluksella, osallistuminen viiteen raakaöljyjesuun sekä aluksen päällikön antama todistus siitä, että lisäpätevyystodistuksen hakija on perehtynyt raakaöljyjesujärjestelmään ja sen käyttöön liittyvään käsikirjaan.

Pätevyyskirjan ja lisäpätevyystodistuksen voimassaolo ja uusiminen*Pätevyyskirjan ja lisäpätevyystodistuksen voimassaolo*

Seuraavat pätevyyskirjat ja lisäpätevyystodistukset myönnetään enintään viideksi vuodeksi kerrallaan:

- 1) kansi- ja konepäällystön pätevyyskirjat, lukuun ottamatta kotimaanliikenteen pätevyyskirjoja;
- 2) öljy-, kemikaali- ja kaasusäiliöaluksen lastitoimintojen hoitamisesta annettavat lisäpätevyystodistukset;
- 3) hätätilanteiden peruskoulutuksesta annettava lisäpätevyystodistus;
- 4) pelastuslautta- ja pelastusvenemiehen lisäpätevyystodistus;
- 5) nopean valmiusveneen kuljettajan lisäpätevyystodistus;
- 6) päällystön palokoulutuksesta annettava lisäpätevyystodistus;
- 7) laivaväen terveydenhuoltokoulutuksesta annetta lisäpätevyystodistus;
- 8) kalastusaluksen laivurinkirja A ja kalastusaluksen laivurinkirja B;
- 9) IGF-aluksen laivaväen peruskoulutuksesta ja lisäkoulutuksesta annettavat lisäpätevyystodistukset
- 10) polaarialueella liikennöivän aluksen kansipäällystön lisäpätevyystodistukset.

Suurnopeusaluksen ja dynaamisesti kannatellun aluksen päällystön lisäpätevyystodistus myönnetään kahdeksi vuodeksi kerrallaan.

Seuraavat pätevyyskirjat ja lisäpätevyystodistukset ovat voimassa toistaiseksi:

- 1) kotimaanliikenteeseen oikeuttavat pätevyyskirjat;
- 2) miehistön pätevyyskirjat;
- 3) talousosaston pätevyyskirjat;
- 4) kalastusaluksen kuljettajankirja A ja kalastusaluksen kuljettajankirja B;
- 5) öljy-, kemikaali- ja kaasusäiliöaluksen laivaväen peruskoulutuksesta annettavat lisäpätevyystodistukset;
- 6) aluksen turvapäällikön lisäpätevyystodistus;

- 7) turvatoimiasioiden lisäkoulutuksesta annettava lisäpätevyystodistus;
- 8) turvatoimiasioiden peruskoulutuksesta annettava lisäpätevyystodistus;
- 9) ensiapukoulutuksesta annettava lisäpätevyystodistus;
- 10) raakaöljyipesuun osallistumisesta annettava lisäpätevyystodistus;
- 11) raakaöljyipesusta vastuussa olevan lisäpätevyystodistus.

Vuokraveneen kuljettajankirja ja kansainvälinen huviveneen kuljettajan pätevyyskirja ovat voimassa toistaiseksi.

80 §

Pätevyyskirjan ja lisäpätevyystodistuksen uusiminen

Pätevyyskirjan tai lisäpätevyystodistuksen haltijan on niiden uusimista koskevassa hakemuksessa esitettävä selvitys siitä, että hän on säilyttänyt ammattipätevyytensä ja että hänen terveydentilansa täyttää merimiesten terveydentilaa koskevien säännösten ja määräysten vaatimukset.

81 §

Kansi- ja konepäällystön pätevyyskirjan uusiminen

Kansi- ja konepäällystön pätevyyskirjan haltijan katsotaan säilyttäneen ammattipätevyytensä, jos:

1) hänellä on hakemuksen jättämistä edeltävän viiden vuoden aikana vähintään yksi uusittavan pätevyyskirjan kannalta tarkoituksenmukaista meripalvelua päällystötehtävissä;

2) hänellä on hakemuksen jättämistä edeltävän kuuden kuukauden aikana vähintään kolme kuukautta uusittavan pätevyyskirjan kannalta tarkoituksenmukaista meripalvelua päällystötehtävissä;

3) hän on toiminut 1 kohdassa tarkoitettua meripalvelua vastaavissa tehtävissä; tai

4) hän on suorittanut hakemuksen jättämistä edeltävän viiden vuoden aikana erityisen hyväksytyin STCW-säännösten A-I/11 säännön mukaisen kertauskoulutuksen.

82 §

Säiliöaluksen laivaväen lisäpätevyystodistuksen uusiminen

Säiliöaluksen laivaväen määräaikaisena myönnetyn lisäpätevyystodistuksen haltijan katsotaan säilyttäneen pätevyytensä, jos:

1) hänellä on hakemuksen jättämistä edeltävän viiden vuoden aikana vähintään kolme kuukautta uusittavan lisäpätevyystodistuksen kannalta tarkoituksenmukaista meripalvelua säiliöaluksella; tai

2) hän on suorittanut hakemuksen jättämistä edeltävän viiden vuoden aikana uusittavaan lisäpätevyystodistukseen vaadittavan koulutuksen tai kertauskoulutuksen.

83 §

IGF-aluksen laivaväen lisäpätevyystodistuksen uusiminen

IGF-aluksen laivaväen lisäpätevyystodistuksen haltijan on joka viides vuosi osoitettava, että hän on säilyttänyt pätevyytensä. Pätevyyden säilyminen voidaan osoittaa kertauskoulutuksesta tai käytännön kokeen hyväksytystä suorittamisesta myönnettyllä todistuksella.

84 §

Suurnopeusaluksen päällystön lisäpätevyytödistuksen uusiminen

Suurnopeusaluksen päällystön määräaikaisena myönnetyn lisäpätevyytödistuksen haltijan katsotaan säilyttäneen pätevyytensä, jos:

- 1) hänellä on hakemuksen jättämistä edeltävän viiden vuoden aikana vähintään kuusi kuukautta meripalvelua kyseisessä aluksessa ja kyseisellä reitillä; tai
- 2) hän on suorittanut hakemuksen jättämistä edeltävän kahden vuoden aikana uusittavaan lisäpätevyytödistukseen vaadittavan koulutuksen.

85 §

Dynaamisesti kannatellun aluksen päällystön lisäpätevyytödistuksen uusiminen

Dynaamisesti kannatellun aluksen päällystön määräaikaisena myönnetyn lisäpätevyytödistuksen haltijan katsotaan säilyttäneen pätevyytensä, jos:

- 1) hänellä on hakemuksen jättämistä edeltävän viiden vuoden aikana vähintään kuusi kuukautta meripalvelua kyseisessä aluksessa ja kyseisellä reitillä; tai
- 2) hän on suorittanut hakemuksen jättämistä edeltävän kahden vuoden aikana uusittavaan lisäpätevyytödistukseen vaadittavan koulutuksen.

86 §

Polaarialueella liikennöivän aluksen kansipäällystön lisäpätevyytödistusten uusiminen

Polaarialueella liikennöivän aluksen kansipäällystön lisäpätevyytödistuksen haltijan katsotaan säilyttäneen pätevyytensä, jos:

- 1) hänellä on hakemuksen jättämistä edeltävän viiden vuoden aikana vähintään kaksi kuukautta meripalvelua sellaisissa tehtävissä, joissa vaaditaan kyseinen lisäpätevyys; tai
- 2) hänellä on hakemuksen jättämistä edeltävän viiden vuoden aikana vähintään kaksi kuukautta hyväksytyä polaarialueen meripalvelun korvaavaa meripalvelua; tai
- 3) hän on suorittanut hakemuksen jättämistä edeltävän viiden vuoden aikana uusittavaan lisäpätevyytödistukseen vaadittavan koulutuksen tai kertauskoulutuksen.

87 §

Hätätilanteiden peruskoulutuksesta annettavan lisäpätevyytödistuksen uusiminen

STCW-säännösten A-VI/1-1, A-VI/1-2, A-VI/1-3 ja A-VI/1-4 säännön mukaisen hätätilanteiden peruskoulutuksen suorittaneen merenkulkijan on joka viides vuosi osoitettava, että hän on säilyttänyt vaaditun pätevyyden toimensa, tehtäviensä ja vastuidensa mukaisesti sekä A-VI/1-1 säännön mukaisen pelastautumiskoulutuksen ja A-VI/1-2 säännön mukaisen miehistön palokoulutuksen osalta. Pätevyyden säilyminen voidaan osoittaa kertauskoulutuksesta tai käytännön kokeen hyväksytystä suorittamisesta myönnetyllä todistuksella sekä vaadittavalla työkokemuksella.

88 §

Pelastuslautta- ja pelastusvenemiehen lisäpätevyytödistuksen uusiminen

STCW-säännösten A-VI/2-1 säännön mukaisen pelastuslautta- ja pelastusvenemiehen koulutuksen suorittaneen merenkulkijan on joka viides vuosi osoitettava, että hän on säilyttänyt vaaditun pätevyyden toimensa, tehtäviensä ja vastuidensa mukaisesti. Pätevyyden säilyminen voidaan osoittaa kertauskoulutuksesta tai käytännön kokeen hyväksytystä suorittamisesta myönnetyllä todistuksella sekä vaadittavalla työkokemuksella.

89 §

Nopean valmiusveneeseen kuljettajan lisäpätevyystodistuksen uusiminen

STCW-säännösten A-VI/2-2 säännön mukaisen nopean valmiusveneeseen kuljettamiseen oikeuttavan koulutuksen suorittaneen merenkulkijan on joka viides vuosi osoitettava, että hän on säilyttänyt vaaditun pätevyuden toimensa, tehtäviensä ja vastuidensa mukaisesti. Pätevyuden säilyminen voidaan osoittaa kertauskoulutuksesta tai käytännön kokeen hyväksytystä suorittamisesta myönnetyllä todistuksella sekä vaadittavalla työkokemuksella.

90 §

Päällystön palokoulutuksesta annettavan lisäpätevyystodistuksen uusiminen

STCW-säännösten A-VI/3 säännön mukaisen päällystön palokoulutuksen suorittaneen merenkulkijan on joka viides vuosi osoitettava, että hän on säilyttänyt vaaditun pätevyuden toimensa, tehtäviensä ja vastuidensa mukaisesti. Pätevyuden säilyminen voidaan osoittaa kertauskoulutuksesta tai käytännön kokeen hyväksytystä suorittamisesta myönnetyllä todistuksella sekä vaadittavalla työkokemuksella.

91 §

Kalastusaluksen laivaväen pätevyyskirjojen uusiminen

Pätevyyskirjan haltijan katsotaan säilyttäneen ammattipätevyytensä, jos:

- 1) hänellä on hakemuksen jättämistä edeltävän viiden vuoden aikana vähintään yksi uusittavan pätevyyskirjan kannalta tarkoituksenmukaista meripalvelua päällystätehtävissä;
- 2) hänellä on hakemuksen jättämistä edeltävän kuuden kuukauden aikana vähintään kolme kuukautta uusittavan pätevyyskirjan kannalta tarkoituksenmukaista meripalvelua päällystätehtävissä;
- 3) hän on toiminut 1 kohdassa tarkoitettuihin päällystätehtäviin rinnastettavissa, pätevyyskirjaansa vastaavissa tehtävissä;
- 4) hän on hakemuksen jättämistä edeltävän viiden vuoden aikana suorittanut hyväksyttävän kertauskuulustelun tai erityisen kalastusalusten päällystölle tarkoitetun koulutuksen.

7 luku

Erinäiset säännökset

92 §

Ilmoitukset

Liikenteen turvallisuusviraston on ilmoitettava viipymättä IMO:lle hyväksymästään STCW-yleissopimuksen artiklan IX mukaisesta vaihtoehtoisesta järjestelystä.

Kun Liikenteen turvallisuusvirasto tunnustaa muun valtion toimivaltaisen viranomaisen antamia pätevyyskirjoja tai lisäpätevyystodistuksia, viraston on ilmoitettava asiasta IMO:lle kuuden kuukauden kuluessa liikenteen palveluista annetun lain II osan 10 luvun 15 §:n 3 momentin 4 kohdassa tarkoitetun sopimuksen voimaantulosta. Ilmoituksessa viraston tulee selvittää, miten se on varmistanut sen, että pätevyyskirja tai lisäpätevyystodistus tunnustetaan STCW-yleissopimuksen liitteen säännön I/10 mukaisesti.

Kun Liikenteen turvallisuusvirasto hyväksyy vaihtoehtoisten pätevyyskirjojen käytön, on sen toimitettava esimerkki tällaisesta miehitystodistuksesta IMO:lle.

Liikenteen turvallisuusviraston on toimitettava vuosittain IMOLle tilasto myöntämistään pätevyysvapauksista STCW-yleissopimuksen VIII artiklan 3 kohdan mukaisesti.

Liikenteen turvallisuusviraston on ilmoitettava IMOLle ja Euroopan komissiolle STCW-yleissopimuksen liitteen säännön I/8 mukaisen arvioinnin tulokset kuuden kuukauden kuluttua arviointikierroksen päättymisestä sekä toimenpiteet yleissopimukseen tehtyjen muutosten toimeenpanemiseksi.

Jos Liikenteen turvallisuusvirasto tekee sitoumuksia lähiliikennealueeseen kuuluvien valtioiden kanssa lähiliikennealueen rajoista ja kyseisellä liikennealueella vaadittavista pätevyyksistä sekä muista mahdollisista vaatimuksista, viraston on välitettävä STCW-yleissopimuksen liitteen säännön I/3 edellyttämät tiedot IMOLle ja Euroopan komissiolle lähiliikenteen määritelmästä sekä sitoumuksiin liittyvistä vaatimuksista.

Jos Liikenteen turvallisuusvirasto haluaa tunnustaa sellaisen muun valtion toimivaltaisen viranomaisen antaman pätevyyskirjan, jonka koulutus- ja pätevyyskirjojen myöntämisyjärjestelmää Euroopan komissio ei ole tunnustanut, viraston on lähetettävä perusteltu pyyntö Euroopan komissiolle tämän maan tunnustamiseksi.

Jos Liikenteen turvallisuusvirasto aikoo peruuttaa kaikki muun valtion pätevyyskirjoille ja lisäpätevyystodistuksille myöntämänsä kelpoisuustodistukset, viraston on ilmoitettava päätöksestä perusteluineen viipymättä Euroopan komissiolle sekä muille Euroopan unionin jäsenvaltioille.

Liikenteen turvallisuusviraston on annettava tietoja pätevyyskirjoista, kelpoisuustodistuksista ja erivapauksista STCW-yleissopimuksen sopimuspuolille sekä laivanisännille viraston myöntämän pätevyyskirjan oikeellisuuden ja voimassaolon varmistamiseksi.

Liikenteen turvallisuusviraston on asetettava myönnettyjä pätevyyskirjoja ja kelpoisuustodistuksia koskevat tiedot komission saataville merenkulkijoiden vähimmäiskoulutuksesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/106/EY mukaisesti.

93 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2018. Tällä asetuksella kumotaan aluksen miehityksestä ja laivaväen pätevyydestä annettu valtioneuvoston asetus (166/2013).

Helsingissä 27 päivänä kesäkuuta 2018

Liikenne- ja viestintäministeri Anne Berner

Viestintäneuvos Kreetta Simola